

**Παραδοτέο 5.2b: Εγχειρίδιο Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού
Προσανατολισμού για τους NEETs στην Ελλάδα**

**Νίκος Παπαδάκης, Μαρία Δρακάκη, Κώστας Λάβδας, Δημήτρης Κοτρόγιαννος,
Μαρία Μπάστα, Αντώνης Παπαργύρης**

Περίληψη

Ένα από τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της σύγχρονης εποχής είναι και οι ταχύτατοι ρυθμοί με τους οποίους αλλάζουν οι κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες στο παγκόσμιο στερέωμα, δημιουργώντας πολλές φορές ρευστότητα και αβεβαιότητα στην επαγγελματική και κατά συνέπεια στην βιοτική τροχιά των ατόμων. Και, ιδίως, των ατόμων που ανήκουν σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες, όπως οι NEETs. Οι έννοιες της προσαρμοστικότητας και της ευελιξίας αποτελούν δύο από τις βασικές παραμέτρους ως προς την ένταξη ή επανένταξη των ατόμων στην αγορά εργασίας, προκειμένου αυτά να είναι σε θέση να διαχειριστούν τις συνεχείς αλλαγές που διαδραματίζονται στο πεδίο της απασχόλησης και να ανταπεξέλθουν με επιτυχία στις δυσκολίες, που, κατά καιρούς προκύπτουν.

Το «*Εγχειρίδιο Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού για τους NEETs στην Ελλάδα*» (Π.5.2b) αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του σχεδιασμού και ανάπτυξης της διττής πρότασης ολοκληρωμένης παρέμβασης για τους NEETs στην Ελλάδα με στόχο την κοινωνική τους ενσωμάτωσή (Π.Ε.5). Συνοδεύει το ολοκληρωμένο Πρόγραμμα στοχευμένης και βασισμένης στις ικανότητες, κατάρτισης-reskilling (ανά ταξινομική κατηγορία των NEETs, βάσει του προφίλ δεξιοτήτων τους) (Π.5.1), καθώς και το Report για τις προτεινόμενες παρεμβάσεις ψυχολογικής υποστήριξης (Π.5.3). Επιπροσθέτως, η διττή πρόταση ολοκληρωμένης παρέμβασης για την κοινωνική ενσωμάτωση των NEETs περιλαμβάνει, εκτός από το παρόν Εγχειρίδιο Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού προσανατολισμού για τους NEETs στην Ελλάδα, ένα δεύτερο Εγχειρίδιο Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού για policy makers, δομές και υπηρεσίες (Π.5.2a).

Το Εγχειρίδιο Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού για τους NEETs στην Ελλάδα επιδιώκει να συμβάλει στη διευκόλυνση της σταδιοδρομίας και του επαγγελματικού προσανατολισμού των Ελλήνων NEETs προτείνοντας μία δέσμη: α) βασικών κατευθυντήριων γραμμών σχεδιασμού ή επανασχεδιασμού του επαγγελματικού τους προσανατολισμού και β) στοχευμένων δράσεων στα πεδία της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της ΔΒΜ και της απασχόλησης. Οι προαναφερθείσες προτεινόμενες βασικές κατευθυντήριες γραμμές και στοχευμένες δράσεις επιδιώκεται να αποτελέσουν ένα χρήσιμο οδηγό-εργαλείο α) για τον σχεδιασμό και τη διαχείριση της σταδιοδρομίας και του επαγγελματικού προσανατολισμού των NEETs και άλλων ευπαθών κοινωνικά ομάδων, β) για την απόκτηση ή/και αναβάθμιση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων τους και γ) την ενδυνάμωση της απασχολησιμότητάς τους, στοχεύοντας στην ένταξή ή επανένταξή τους στην αγορά εργασίας και στην κοινωνική τους ενσωμάτωση.

Όσον αφορά στις προτεινόμενες βασικές κατευθυντήριες γραμμές για τον σχεδιασμό της σταδιοδρομίας και του επαγγελματικού προσανατολισμού των NEETs, αυτές περιλαμβάνουν: α) την ανάπτυξη δεξιοτήτων Διά Βίου Διαχείρισης της Σταδιοδρομίας, προκειμένου οι NEETs να μπορούν να διαχειριστούν με αποτελεσματικό τρόπο τη σταδιοδρομία και τον επαγγελματικό τους προσανατολισμό, λαμβάνοντας αποφάσεις για τις επαγγελματικές και εκπαιδευτικές τους επιλογές, β) οδηγίες και χρήσιμες συμβουλές για τη διαμόρφωση εξατομικευμένου συστήματος σχεδιασμού σταδιοδρομίας και επαγγελματικού προσανατολισμού, καθώς επίσης και οδηγίες σύνταξης βιογραφικού σημειώματος (CV), γ) χρήσιμες συμβουλές-οδηγίες για τους NEETs και άλλες ευπαθείς κοινωνικά ομάδες για την λήψη έγκυρης και αξιόπιστης πληροφόρησης-ενημέρωσης σε σχέση με τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές διαδρομές τους και την εύρεση θέσεως εργασίας.

Ως προς την αναζήτηση εναλλακτικών διαδρομών μάθησης (εκπαίδευση-κατάρτιση-ΔΒΜ) και απασχόλησης από τους NEETs για την απόκτηση δεξιοτήτων-ικανοτήτων και ενδυνάμωσης της απασχολησιμότητάς τους για τη διευκόλυνση εισόδου τους ή επανένταξή τους στην αγορά εργασίας, προτείνονται μία μεγάλη ποικιλία από: δομές και θεσμούς εκπαίδευσης, κατάρτισης και ΔΒΜ (Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, Κέντρα Διά Βίου Μάθησης, Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (δημόσια και ιδιωτικά), β) εναλλακτικές διαδρομές εκπαίδευσης και μάθησης (προπτυχιακές,

μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ), γ) δράσεις και πρωτοβουλίες από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ) που αφορούν στην πιστοποίηση προσόντων και επαγγελματικών περιγραμμάτων, το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων από τη Δευτεροβάθμια Επαγγελματική Εκπαίδευση και τα ΙΕΚ, την ανάπτυξη και την πιστοποίηση επαγγελματικών περιγραμμάτων στο πεδίο της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης), καθώς και δ) υπηρεσίες Δια βίου Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού προσανατολισμού (Δια βίου ΣΥΕΠ) ή Διά βίου Συμβουλευτικής Σταδιοδρομίας που προσφέρει ο ΕΟΠΠΕΠ (δια ζώσης ή εξ' αποστάσεως εξατομικευμένες ή ομαδικές συναντήσεις-σεμινάρια, Διαδραστική πύλη εφήβων, Ευρωπαϊκή Πύλη Δεδομένων Εκπαιδευτικών Ευκαιριών “Learning Opportunities and Qualifications in Europe”, Πύλη δια βίου Ανάπτυξης Σταδιοδρομίας Ενηλίκων, Εργαλεία Αυτοβοήθειας, Επαγγελματικές Μονογραφίες).

Επιπλέον, στην κατεύθυνση αύξησης των πιθανοτήτων εύρεσης εργασίας δίδονται χρήσιμες πληροφορίες για τα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης (ΚΠΑ 2) του ΟΑΕΔ και για τις υπηρεσίες που προσφέρουν (εγγραφή στο μητρώο ανέργων του ΟΑΕΔ, προγράμματα απασχόλησης του ΟΑΕΔ στην Ελλάδα, προγράμματα απασχόλησης στην Ευρώπη μέσω του δικτύου EURES, προγράμματα κατάρτισης-επιμόρφωσης ανέργων, εγγραφή στα ΙΕΚ του ΟΑΕΔ, φοίτηση στις Επαγγελματικές Σχολές (ΕΠΑ.Σ.) – Μαθητείας, Συμβουλευτικές Υπηρεσίες από Εργασιακούς Συμβούλους).

Για όλες τις προαναφερθείσες βασικές κατευθυντήριες γραμμές σχεδιασμού της σταδιοδρομίας και του επαγγελματικού προσανατολισμού, τις εναλλακτικές εκπαιδευτικές και επαγγελματικές διαδρομές παρέχονται αναλυτικές οδηγίες και πληροφορίες, καθώς και τα αντίστοιχα links, προκειμένου οι NEETs να έχουν τη δυνατότητα να ενημερωθούν και να επισκεφτούν τις ιστοσελίδες των δομών, υπηρεσιών και οργανισμών εκπαίδευσης, κατάρτισης, ΔΒΜ και απασχόλησης και να ενημερωθούν με εγκυρότητα και αξιοπιστία για τις εναλλακτικές επαγγελματικές ή/και εκπαιδευτικές επιλογές που δύναται να έχουν.

Το Εγχειρίδιο Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού για τους NEETs στην Ελλάδα, επιδιώκεται να συμβάλει στην ενημέρωση και στην ενεργοποίησή των NEETs και άλλων ευπαθών κοινωνικά ομάδων ως προς τον

σχεδιασμό του επαγγελματικού τους προσανατολισμού και τη διαχείριση της σταδιοδρομίας τους, παρέχοντας εναλλακτικές εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές και διαδρομές, με στόχο την ενδυνάμωση της απασχολησιμότητάς τους και την κοινωνική τους ενσωμάτωση.